

פחד דוד

עלון שבועי בעניי פרשת שבוע

אשדוד: רח' האדמו"ר מבעלזא 43 טל. 08-856233 פקס. 08-8521527
ירושלים: רח' בית וגן 8 טל. 02-6433605 פקס. 02-6433570

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בגשיאות מנש"ק מורינו ורבינו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוב"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי חיים פינטו זיע"א

עלון מס' 671

משכיל לדוד

פרשת פנחס

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבינו דוד חנניה פינטו שליט"א

סמיכת יהושע בעין יפה

"זאתת מהודך עליו למען ישמעו כל ערת בני ישראל". (במדבר כז, כ)

דרשו חז"ל (בבא בתרא עה.); ונתתה מהודך עליו, ולא כל הודך. זקנים שבאותו הדור אמרו; פני משה כפני חמה, פני יהושע כפני לבנה.

משה רבינו ע"ה נצטווה מאת הקב"ה לסמוך את ידיו על תלמידו יהושע בן נון ולתת מהודו עליו. אבל יחד עם זאת הוא נצטווה לתת רק מהודו, ולא את כל הודו. ובכך נשאר האור של משה רבינו יותר מתלמידו יהושע, כי משה היה כפני חמה, והאור של יהושע בן נון היה רק כפני לבנה.

ולכאורה יש להבין. הן ידוע שכאשר הרב מסתלק מהעולם הוא נותן פי שניים על התלמיד שלו. כמו שאנחנו רואים אצל אליהו ואלישע הנביא, שלפני שהלך אליהו מאיתו ועלה בסערה השמימה, שאל אליהו הנביא את אלישע "מה אתן לך", ואלישע ביקש ממנו "ויהי נא פי שנים ברוחך אלי" (מלכים ב, ב, ט).

ואם כן, מסתבר כי כך היה הדבר אצל יהושע בן נון ומשה רבינו ע"ה. שכן לאחר מכן נאמר בפסוק (במדבר כז, כג) "ויסמך את ידיו עליו ויצוהו". ורש"י כותב בזה, וגם במדרש אמרו כן (ילקוט"ש פנחס תשעו) ויסמך את ידיו, בעין יפה, יותר ממה שנצטווה. שהרי הקב"ה אמר לו וסמכת את ידך, והוא סמך על יהושע בשתי ידיו, ועשאו ככלי מלא וגדוש ומלאו חכמתו בעין יפה.

וגם אמרו במדרש (ילקוט"ש שם); בכל אדם מתקנא, חוץ מבנו ותלמידו. בנו - משלמה, "יטיב א-להים את שם שלמה משמך". ותלמידו, אי תימא מ"ויהי נא פי שנים ברוחך אלי", ואי תימא מ"ויסמך את ידיו עליו ויצוהו". הרי שמשה רבינו ע"ה סמך את שתי ידיו על יהושע, ונתן לו בעין יפה פי שנים ברוחו עליו.

וזה גם מה שמובא במשנה (אבות א, א); משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע. משה רבינו מסר ליהושע את כל מה שלמד, ועכשיו יהושע מחדש מעצמו. ואם כן, כוחו של יהושע כל כך גדול, פי שנים ממשה רבינו. כי את כוחו קיבל ממשה רבינו, ובכוחו זה העמיד את השמש, וניצח את ל"א המלכים.

ובוודאי היה כוחו גדול, שהרי אפילו שהוא עמד לפני מלחמה כה קשה כנגד שלושים ואחד מלכים, הוא לא פחד, כיון שמשה רבינו ע"ה אמר לו לפני פטירתו

"חזק ואמץ" (דברים לא, ז), ואין לך ממה לפחד, כי ה' אלוקים יהיה עמך. וזאת מלחמה של הקב"ה נגד כל האויבים והגויים. וגם לאחר פטירת משה רבינו ע"ה, אמר לו הקב"ה בעצמו (יהושע א, ו) "חזק ואמץ כי אתה תנחיל את העם הזה את הארץ אשר נשבעתי לאבותם".

וכאשר נתעמק בדבר, נבין בכלל כיצד היה ליהושע בן נון את הכח להעמיד את השמש שלושים ושש שעות, ולומר לה "שמש בגבעון דום" (יהושע י, יב). והרי השמש היא אחד מהברואים העיקריים של העולם, וכמו שאנו אומרים "המאיר לארץ ולדרים עליה ברחמים". ואם חס ושלום העולם יהיה יום אחד בלי שמש, אזי הוא יחרב. וכיצד באמת היה לו ליהושע את הכח הגדול הזה, להעמיד את השמש ולעשות בה כרצונו.

אלא ודאי הוא כמו שאמרנו. לצדיקים יש כח להנהיג את הבריאה, ואת הכח הזה הם מקבלים מכיון שיש להם את אור התורה בידיהם שלהם. שכן 'הטבע' הוא בגימטריא א'-להים'. בבריאה יש את אור ה', ורק הצדיקים שמבינים בזה דרך התורה הקדושה, דרך קדושתם הם מרגישים באור הזה שבריא, ועם כוחם שהוא כח התורה הם יכולים לשלוט בבריאה ולשנות כל דבר ולעשות בבריאה כרצונם.

ולכן, יהושע בן נון שקיבל את כח התורה ממשה רבינו, וראה את האור של התורה בכל הבריאה, היתה לו שפה מיוחדת עם השמש, והוא יכל לומר לשמש שתעמוד. כי הוא בתור צדיק הדור הבין את השפה של השמש, והבין את הלשון שלה. זאת משום שהוא הכיר את האור האמיתי של השמש.

וכבר הביאו חז"ל כי הקב"ה גנז את האור של הבריאה בתורה, וגם אמרו חז"ל (שמו"ר לה, א) כי הקב"ה גנז את האור של השמש ושל הבריאה, לצדיקים לעתיד לבוא. וכיון שיהושע קיבל ממשה רבינו את כח התורה, הרי שהיה לו את האור הזה של התורה שנגנז, ולכן הוא יכל לדבר עם השמש ולהעמיד אותה. כיון שראה באור הזה מסוף העולם ועד סופו, וראה את האור שהקדוש ברוך הוא ברא בו את הבריאה.

אבל כיון שהאור הזה נגנז לצדיקים לעתיד לבוא, כיום האור הזה גנוז, והוא יתגלה רק לעתיד לבוא לצדיקים בעוורו של לוייתן, באורו של לוייתן, כאשר נשב בצילו של הקב"ה כשיבוא משיח צדקנו. וזהו האור שהיה לפני חטא האדם הראשון, ובגלל החטא נגרם שהאור נחשך ולא נראה לעין. ויעזור לנו השי"ת שנוכח במהרה לביאת משיח צדקנו, ויתגלה שוב האור עלינו, ויאיר עלינו מסוף העולם ועד סופו, אכ"ר.

»» המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה לכתובת: p@hpinto.org.il

פרשת פנחס כ"א תמוז תשע"ג

באר שבע	תל אביב	ירושלים	הדלקת נרות
19:29	19:29	19:14	מוצאי שבת
20:31	20:34	20:31	רבינו תם
21:05	21:07	21:16	

הילולא דצדיקיא

כא	רבי דחמים נהורי, אב"ד פריז	כה	רבי אריה לייב, בעל "שאגת אריה"
כב	רבי שלמה מקרלין הי"ד	כו	רבי אהרון ברכיה ממזדינא,
כג	רבי משה קורדובירו	מח"ס "מעבר יבוק"	
כד	רבי כמוס פלח, ראב"ד טריפולי	כז	רבי אליהו זזות, מח"ס "האדם בשבחות"

»» ניתן להוריד את עלוני פרשת השבוע באתר המוסדות - www.orotpinto.co.il

אמרי חכמים

לדמותו של מנהיג

"יפקד ה' א-להי
הרוחת לכל בשר איש
על העדה". (במדבר כז.
טז)

בקשתו של משה רבינו מבורא העולם על המנהיג לדור הבא, משמשת כעין צוואה לדורות, צוואה שעל פיה נהגו גדולי ישראל לדורותם כאשר מבעוד מועד הכינו את הקרקע להנהגת הדור הבא, בהנחלת המסורת והעקת השמועה לדור דור.

ביריעה זו נספר מעט אודות דמותו הכבירה של ראש ישיבת "פורת יוסף", הגאון רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל (שהשבע חל יום ההילולא קדישא), תלמידו המובהק של הגאון רבי עזרא עטיה זצ"ל, מי שהקים עולה של תורה בקרב יהדות ספרד בדור האחרון.

רבי בן ציון עצמו, הקים כמו ידיו דור שלם של תלמידי חכמים ומורי הוראה המנהיגים בדורינו קהילות רבות בארץ וברחבי העולם. הקו שהנחה אותו בכל מערכת החינוך שבה חינך וגידל את חניכיו, היה סלול בדרך התורה. התורה הקדושה, כך התבטא, היא 'יוצרת' את האדם. בלעדיה, אינו אדם! "עייר פרא אדם יולד" ומעייר פרא צריך שיוולד ויוצר אדם! וכיצד? "ושמרתם את כל חוקותי ואת כל משפטי ועשיתם אותם - כאילו עשאו לעצמו! ומי שלא התעדה בתורה ולא השתלם במצוות, נשאר עייר ופרא. אינו אדם!"

מי יותר טוב?

חכם בן ציון זצ"ל היה בבחינת נאה דורש ונאה מקיים. הוא התעדה בתורה לעומקה והשתלם במצוות על דקדוקיה ונהיה לאדם השלם. לתלמידיו היה משנן: ישנם שלומדים תורה כראוי, אבל בדרך ארץ אינם נוהרים. אם אין תורה אין דרך ארץ - בלעדי התורה, הנימוס הוא מעטה חיצוני וכוזב. אבל אם אין דרך ארץ - אין תורה!

מלבד חסרון דרך ארץ, נגרם מכך לעתים חילול השם. יכול אדם לעתים לצעוד במקום שזה עתה עמלו על נקיונו. והוא עצמו היה מבקש רשות מהעוזרת לעבור. האם אינו מפריע, והאם הרצפה כבר יבשה.

פעם שאל את תלמידיו בשיעור על אותם אלו שתמיד ממהרים לצאת מבית הכנסת, לפעמים החזן מאריך יותר ואז יש כאלו שידפקו על השולחן לזרו את החזן, ויש כאלו שמקפלים התפילין ויוצאים ב"עלינו לשבח". מי יותר טוב?

הוא שאל והוא גם השיב: זה שמעייר לחזן בצורה לא יפה, הוא מלביץ פני חברו ברבים, אבל מה שהוצרך להעיר מראה שכואב לו לעזוב את בית הכנסת בלי לשמוע קדישים. ומי שיצא מוקדם, מצד אחד לא בייש את החזן, אבל הראה שלא אכפת לו מהקדישים. בכל אחד יש צד חיובי

וצד שלילי.

אבל, מי שמוכרח לצאת - שיוריד תפילין וילך, כי מי שצעק עבר על איסור הלבנת פנים וזה חמור יותר.

פעם נסע עם תלמידיו לקברות צדיקים בגליל. בישיבת "פורת יוסף" לא נהגו בחופשת בין הזמנים. אבל, היה אומר, כי מוטבע באדם צורך למנוחה והפוגה, ולכן היו יוצאים יומיים לטיול לקברות צדיקים. ביום הראשון היו בצפת ובטבריה, ובערב הגיעו לאתרא קדישא במירון.

אחד מבני הישוב שאירח את רבי בן ציון עם עוד ארבעה משתתפים. קמו לפנות בקר ורצו להמשיך בטיול ורבי בן ציון פסק: לא! הוא חוזר לדירה. הם שמרו על השקט, בעל הבית עוד לא קם. רבי בן ציון נטל ספר ושקע בלימודו.

הרב - אמרו התלמידים, יש לנו תכנית גדושה, חייבים להספיק. הוא הסביר להם: יהודי אירח אותנו. היעלה על הדעת שנברח מבלי להיפרד ממנו לשלום? אולי הוא רוצה לכבדנו בכוס קפה, ואנחנו נעלם! ואכן, בעל הבית קם והציע לרבי בן ציון כוס קפה.

רבי בן ציון שתה ושוחח עמו שיחת רעים ונפרד ממנו לשלום בשפע ברכות. הטיול המשיך באיחור של שעה, משום שיש צורך להמתין לבעל הבית ויש צורך לדעת איך להתנהג.

אין זה כבוד התורה

כבוד התורה היה אצל רבי בן ציון יסוד ועיקר. בהדרכה בשיעורים היה אומר: "אני מכיר אדם שכאשר הוא מושיט כיבוד לתלמיד חכם, כוס קפה ועוגה, הוא מושיט בשתי ידיו להרגיש את כבוד התורה".

כשראייתו היטשטשה בעת מחלתו, צילמו לו את דף הגמרא בהגדלה ניכרת בכדי שיוכל כדרכו לדייק בכל מילה בגמרא, ברש"י ובתוספות. קל היה לו להחזיק דף בודד והוא שמח מאד והוסיף לבקש: אל תצלמו עוד דפים - אין זה כבוד התורה, ללמוד בדף בודד ולשלחו לגניזה!

זהירות רבה היה לו בתלמוד תורה דרבים, הקפיד שלא לבטל שיעור, אפילו כשתלמיד הציע לו לערוך את כתביו בהלכה, סירב באומרו: כי תבוא מידי פעם לבקש הבהרה והיה זה על חשבון הכנת השיעור, אבל כשביקש ממנו ראש הישיבה הגאון רבי עזרא עטיה זצ"ל לנסח עבורו את אחת ממערכות חידושיו כדי לכללה בביטאון תורני, וראה בכך כבוד רבו וכבוד התורה, ביטל כמה וכמה שיעורים, וטרח בניסוח כל מילה, כדי שיצא דבר מושלם לכבודה שלתורה.

מוהל מומחה היה רבי בן ציון. רבים בקשו ממנו שימול את בניהם, ונעתר לכל פניה בתנאי אחד: לא על חשבון השיעור, שלא תהיה מצוה הבאה בעברה חלילה. פעם אחת חרג מגדרו.

כשנולד בן לתלמיד חכם ומחמת אילוצים נקבעה שעת הברית לשעת השיעור. ביקש, ורבי בן ציון נעתר: כבוד התורה הוא, להיעתר לבקשת תלמיד חכם.

במה מפטירין

הפטרת השבוע: "דברי ירמיהו". (ירמיה א)

הקשר לשבת: בהפטרה מסופר על נבואת הפורענות שהתנבא ירמיה על חורבן ירושלים, והיא הפטרה ראשונה לשלשת ההפטרות שמפטירין בשלשת השבתות שלפני תשעה באב.

נצור לשונך

לא להתערב

האדם צריך לשום עיניו וליבו על דרכיו, ובפרט על מוצא פיו, שלא להתערב בענינים שבין אדם לחבירו, אם לא שידע מתחילה את הענין לאמיתו, ויכוין לתועלת ולא מחמת שנאה, ולראות את הנולד מדיבורו, שלא יצא מגדר דין תורה חלילה, ואז ה' יהיה בעזרו שלא ילכד בפח היצר.

מאוצרו של מורנו ורבנו הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

מן האוצר

קיום מצוות ברמ"ח איברים ושס"ה גידים

**"וירא פנחס בן אלעזר
בן אהרן הכהן ויקם
מתוך העדה ויקח רמח
בידו".** (במדבר כ"ה ז')

מובא בזוהר הקדוש (ראה
ח"ג רלז). על הפסוק ויקח
רומח, שתיבת רמח רומזת על
רמ"ח איברים שיש באדם. וכאשר
הלך פנחס לקנאות את קנאת ה', אזי הוא הלך לעשות זאת עם כל רמ"ח
איבריו.

ולכאורה קשה, שהרי ידוע מספרי מוסר וחסידות שכל מצוה שמקיים
האדם, עליו לעשותה עם כל רמ"ח איבריו ושס"ה גידיו. לפי שרמ"ח
האיברים שבאדם רומזים הם לרמ"ח מצוות עשה, ושס"ה גידים לשס"ה
מצוות לא תעשה (מכות כד.), שביחד עולים לתרי"ג מצוות. ומצוות סוכה
שמקיימים עם כל הרמ"ח איברים ושס"ה גידים, שהרי האדם נכנס לתוכה
עם כל גופו, ואף עם בגדיו, ממנה למדים לכל המצוות שבתורה, שצריכים

לקיימם עם רמ"ח איברים ושס"ה גידים. ואם כן מדוע פנחס כשהלך
לקנאות קנאת ה', הלך רק עם רמ"ח איבריו ולא גם עם שס"ה גידיו.

אלא שהאמת היא שפינחס אכן הלך לקיים את המצוה עם שס"ה גידיו גם
כן, וזה מרמז בפסוק ויקח רומח בידו. שהרי לכאורה תיבת בידו מיותרת
היא, שהרי לא יכל פינחס ליטול את הרומח ברגלו, ועל כן נטלו בידו, אלא
שתיבת בידו מרמזת על שס"ה גידים, שכן בידו עולה בגימטריא עה"כ כמו
גידו, ר"ל שפינחס קיים את המצוה אף עם שס"ה גידיו, ויקח רומח בידו,
רמח רמ"ח איברים, בידו שס"ה גידים.

ודבר זה הוא יסוד גדול מאד, שכל מצוה שהאדם עושה עליו לקחת את
המצוה בידו ממש ולקיימה בכל רמ"ח איבריו ושס"ה גידיו, וזה עבודה
גדולה וקשה כיון שכל אדם בטבעו יש בו מן הגאווה, ואם אינו מבטל את
גאוותו ומכניע את עצמו לפני השי"ת לפני קיום המצוה, יחסר לו בקיום
המצוה ולא יקיימה בכל רמ"ח האיברים ושס"ה הגידים.

וכדי לבטל את הגאווה שבלבו, עליו להתכונן למצוה כדבעי. שעל ידי
ההכנה למצוה כדבעי, ידע לפני מי הוא מקיים את המצוה ויכניע לבו
הכנעה גדולה. מה שאין כן אם לא יתכונן למצוה כדבעי, לא יוכל לקיים
את המצוה כפי שעליו לקיימה, שהגאווה שבו תחסר מן המצוה.

מן המעיין

"צַרְרוּר אֶת הַמַּדְיָיִינִים".
(כה.יז)

לכאורה יכלו המדיינים
לטעון טענת "דברי הרב
ודברי התלמיד דברי
מי שומעים", שהרי מי
אמר לישראל להתפתות
אחרינו. ומדוע איפא
נתחייבו המדיינים כלייה?

תירץ רבינו יהונתן אייבשיץ זצ"ל
ב"תפארת יהונתן", שלמעשה כלל זה נאמר בכל העבירות שבתורה,
למעט עוון עבודה זרה. שהרי בהחטאים את הרבים בעבודה זרה, אין
כוונתם לעקור רק את "דברי הרב" אלא את "הרב" עצמו, ולהחליפו
באל נכר. וממילא בעוון עבודה זרה אין מקום לטענת "דברי הרב ודברי
התלמיד".

ועל כן נתחייבו המדיינים כלייה.

חיים בפרשה

ממשנתו של הקדוש רבינו חיים בן עטר זיע"א

**"בְּנֵי זְבוּלֹן לְמִשְׁפַּחַתָּם לְסַרְדַּי מִשְׁפַּחַת הַסַּרְדֵי לְאַלּוֹן
מִשְׁפַּחַת הָאֲלָנִי לְיִחְלָאֵל מִשְׁפַּחַת הַיִּחְלָאֵלִי".** (כו. כו)

רמז הכתוב מעשיהם והמושג ממנו; סרד' כמו 'סדר', וכן דרך הכתוב
לקרות ל'כבש' 'כשב'.

והכוונה בזה שהיה מסדר לפני יששכר כל הצריך לו למזונותיו.

ו'אלון' לשון חוזק, ורמזו על דרך אומרו (משלי ג.ח) "עץ חיים היא
למחזיקים בה", ואמרו רבותינו ז"ל (ויק"ר כה, א) ללומדיה לא נאמר וכו',
וליה לפי שזבולון היה "מחזיק ביד לומדי תורה" יחס לו מדה זו, והוא
אומר לאלון.

"לִכֶּן אָמַר הַנְּנִי נִתַּן לּוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם". (כה.יב)

אמרו חז"ל: "שכר מצוה מצוה". היינו, הצדיק העובד ה' בכל לבבו, אינו
מתאוה לשום שכר וגמול, אלא כל רצונו ותקוותו שיזכהו השי"ת ויזמן
לפניו עוד מצוה כזו. לכן שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, שהרי מקבל הוא
את שכרו - בקיום מצוה נוספת.

אבל פנחס, טוען החתם סופר, הוא בוודאי לא ביקש שתבוא לידו מצוה
כזו, שייחטא שוב נשיא שבט בישראל חטא חמור כזה. אם כן לא שייך
כאן "שכר מצוה מצוה".

ולכן - בדין הוא שייטול שכרו!

"הַנְּנִי נִתַּן לּוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם". (כה.יב)

פירש הספורנו כי ברכת "בריתי שלום" - היינו שמירה והצלה ממלאך
המוות, כענין "עושה שלום במרומיו".

ענין ההפסד והפגימה נובע מהתנגדות ההפכים. אך פנחס שנתברך
ב"שלום" ללא התנגדות, האריך ימים הרבה יותר משאר בני דורו.

ואמנם מצינו שהיה פנחס משמש במשכן שילה בזמן פרשת פילגש
בגבעה, שאירעה אחרי מות יהושע והזקנים שהאריכו ימים אחריו. וכל
שכן על פי דברי חז"ל, שהיה פנחס בימי יפתח וסירב ללכת אליו להתיר
לו נדרו. וקל וחומר לדברי האומרים פנחס זה אליהו, שהוא עדיין חי
וקיים.

"צַרְרוּר אֶת הַמַּדְיָיִינִים... כִּי צַרְרִים הֵם לָכֶם בְּנַכְלִיהֶם".
(כה.יז.יח)

רבי אלימלך זיע"א, תמוה; מדוע נאמר "צוררים" לשון הוה, על מה שכבר
עשו בעבר. כמו כן צריך ביאור, לשון "בנכליהם" מורה על מחשבות שרצו
להחטיא ולהצר לישראל, והלא המדיינים לא הסתפקו במחשבות גרידא
אלא עשו מעשים של ממש.

אלא ביאר הרבי אלימלך זיע"א; אכן, יותר משפגעו המדיינים בישראל
בגשמיות, גרמו להם נזק ברוחניות. נזק זה עדיין שריר וקיים, והוא מה
שגרם להרהורי עבירה לחדור לישראל מאז מעשה זמרי.

אותם "נכלים", שהן המחשבות הרעות, הם עודם "צוררים" בהוה והם
פוגעים בנו עד היום הזה.

מסילות ישרים

מסילות לערכים ולמידות טובות

סודו של הבית היהודי, כפי שכבר הזכרנו במדור זה, נעוץ בקירות הבית הסופגים לתוכם דיבורים, מראות, קולות והתנהגויות.

כשהכל נעשה ברוח התורה - אזי הבית מתקדש ויוצר אוירה חיובית שבו השכינה מגיעה

לשכון, וחלילה להיפך; אם הדיבורים הם דיבורים שאינם בקדושה, המוזיקה המתנגנת איננה על צד הקדושה, והמעשים הנעשים בין כתלי הבית מנוגדים לרוח התורה - אזי ההשפעה השלילית גורמת לשכינה הקדושה שתרחק מהבית ומתושביו.

בענין זה מסופר על הגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל ראש ישיבת "פורת יוסף", כאשר נזקק לטפל במשלוח הזמנות לשמחת בר מצווה של אחד מבניו, נתקל בשמו של אדם שאינו שומר תורה ומצוות, שהופיע ברשימת המוזמנים. ענתת דאגה הקדירה את מצחו: בזהר הקדוש מבואר כי כשנכנס אדם שאינו נזהר בדיני טהרה לתוך הבית, הרי הוא גורם לסילוק השכינה. כיצד אפוא הנך מסוגל במו ידך - על ידי משלוח ההזמנה - לדחוק את רגלי השכינה הקדושה? הנה יבואו אל הבית חכמים וצדיקים כדוגמת רבי בן ציון חזן ורבי אפרים הכהן זצ"ל, ושכינה עמהם, ופתאום יבוא פלוני זה ויגרום לשכינה שתסתלק?

אחרי התחבטויות ודיונים, החליט עם בני ביתו לשלוח את ההזמנה - כדי שלא לבייש - שהרי הוזהרנו בתורה על כבוד הבריות. ליד בית הדואר נעמד הרב, שלף את ההזמנה המיועדת לקרוב המשפחה ופרש כפיו להשם יתברך בתחינה: רבוננו של עולם! רצוננו לעשות רצונך! ביקשנו לא לשלוח את ההזמנה מפני רצונך ואנו שולחים אותה גם כן משום רצונך, אנא עשה בה כרצונך... סוף דבר היה שאותו קרוב משפחה לא קרא נכון את התאריך הנקוב בהזמנה, והגיע אליהם בטעות למחרת יום השמחה, וכך השמחה ביום חג ה"בר מצווה" היתה שלמה.

בספר "ברכי נפשי", מעורר על תשומת הלב שיש לנו להקדיש לענייני שלום הבית, שח"ו לא יוצר מצב שבו אוירת השלום והשמחה תיפגם ולו במשהו. כל אדם מחויב להשקיע הרבה בשלום הבית שלו בכדי שיתקיים, יפרח וישגשג.

שאלה הרת גורל עלתה על שולחנם של גדולי התורה, על ידי אחד מהפעילים של ארגון הקירוב "לב לאחים". זה ביקר בבית פלוני, ונוכח לדעת שהבעל מעוניין בכל לב לשוב לאביו שבשמים, אך בענין זה אינו מסתדר עם רעייתו המאיימת עליו שברגע שיעשה צעדים של התקרבות, היא מתגרשת ממנו על אתר!

האשה התריסה קשות כנגד בעלה, ודיברה בצורה מפורשת על כך שאם היא תראה אותו הולך לשיעורי תורה או מנסה לעשות דבר מה שיצביע על חזרתו בתשובה, היא עוזבת אותו מיד ומפרקת את הבית.

השאלה היתה מה לעשות בכגון זה, כשהבעל חפץ מאוד להתקרב ליהדות ואשתו מונעת זאת ממנו. האם אכן לבחור בדרך ההתקרבות ולפרק את הבית?

מרן הגאון רבי יוסף שלום אלישיב זצ"ל, הצביע על דברי הגמרא במסכת נדרים לב. השואלת "מפני מה נענש אברהם אבינו ונשתעבדו בניו למצרים מאתים ועשר שנים?"

אחד התירושים בגמרא הוא של רבי יוחנן "מפני שהפריש בני אדם מלהכנס תחת כנפי השכינה"

והנה הרי שם מדובר היה באנשים רעים ומושחתים מאוד, ובכל זאת נתבע אברהם על כך, ובניו קיבלו עונש חמור של השיעבוד במצרים.

מוכח אם כן שהחיוב לקרב את בני האדם אמור גם ביחס לאנשים המגונים ביותר. ע"כ דברי הרב אלישיב זצ"ל.

יכול ומחויב לקרב את אשתו

והנה במדרש מובא מעשה בזקן אחד בן שמונים שנה, שהגיע לאברהם, ואברהם נתן לו לאכול ולשתות, אך לפני כן ביקש ממנו שיברך את השי"ת. האורח סירב לבקשתו ובתגובה הוציא מכיסו את צלם הע"ז שלו וברך אותו...

אברהם המשיך לבקש ממנו שיברך את ה', ואולם האורח התמיד בעקשנותו שלא לברך את השי"ת.

בסוף היום, כאשר כבר ניחר גרונו של אברהם מרוב התחנונים וההפצרות שהפציר באיש, עד שהתייאש ממנו וביקש ממנו את התשלום ופטר אותו לשלום.

בלילה, כך מסופר במדרש, נגלה אליו השי"ת ואמר לו: 'אברהם אברהם, שמונים שנה אני מחכה לאיש הזה אולי הוא יחזור בתשובה, ואין אני מתייאש ממנו, ואתה רק עבר יום אחד איתך וכבר התייאשת ממנו?'

התחיל אברהם לחפש אותו במדבר באר שבע, עד שמצאו והכניסו שוב לביתו, ושוב דיבר איתו עד ששב בתשובה.

על כל פנים, יש לנו ללמוד מכאן שהחיוב לקרב תועים לאבינו שבשמים, חל גם על אנשים שהן מצויים בדרגת הריחוק הגדולה ביותר - ואם כן היעלה על הדעת שאדם לא יוכל להחזיר את רעייתו בתשובה שלימה?

במילים אחרות: השאלה שנשאלה האם ההתקרבות להשי"ת, צריכה היא שתבוא גם על חשבון פירוקו של התא המשפחתי - אין לה מקום כלל.

אם אברהם אבינו נתבע על כך שלא קירב את הזקן ההוא שיחזור בתשובה, הרי שבודאי ובודאי שהבעל יכול ומחויב לקרב את אשתו. והוא יכול גם יוכל לכך!

חס וחלילה להגיע למצב כזה שבו יצטרך המקרב לפרק את ביתו שלו. לבד מכל מה שמלמדים אותו בעניני היהדות, צריכים גם ללמד אותו כיצד לקרב את אשתו. לפעמים יש להשקיע בענין זה תחכום רב ו'לבזבז' שעות וימים וחודשים, עד שגם האשה תלך בעקבותיו. אולם הבעל מחויב לעשות זאת ואם ילך בדרך הנכונה ולא ידחוק את השעה אלא יתאזר בסבלנות תצליח משימתו זו בידו בעזה".

מגיד השיעור הרב בנימין הראל

בית כנסת אורות חיים ומשה רח'הארמו"ד מבעלז 43 אשדוד שעה: 17:15 (ימים א'-ה')

